

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan avečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 18 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 6 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v petek, dne 9. decembra 1892.

K položaju.

V Ljubljani, 7. decembra.

Poraz grofa Taaffeja pri glasovanju o dispozičnem fondu je še vedno glavni predmet javnega političnega razmotrivanja. Slovanska glasila seveda pred vsem zanima postopanje državnozbornskih zastopnikov češkega naroda, ki je bilo odločilno za nezaupnico Taaffeovi politiki, in naravno je, da so mnenja o tem postopanju jako različna.

Dočim nemško konservativni, staročeški in deloma tudi poljski listi, kakor smo že včeraj poročali, odločno obsojajo taktiko Mladočehov, češ, da ti v svojem radikalizmu niso znali uporabiti ugodne prilike, ali pa da so celó onemogočili prepoved Slovanom prijazne vlade, naobratno hrvatski listi obeh opozicijskih strank brezpogojno odobravajo postopanje čeških poslancev ter izrekajo svoje priznanje klubu „neodvisnih hrvatsko-slovenskih poslancev“, da se je pridružil Mladočehom. Vodilna organa „Obzor“ in „Hrvatska“ sta v tem jedina in zlasti prvoimenovani list priobčil je v svoji ponedeljski številki jako rezko pisan članek, kateri trdi, da je politika Mladočehov „logična i jasna, jer neodstupa od svoga stanovišta i najzdravija te će proizvesti u javnom životu Austrije i monarhije preokret.“ „Hrvatska“ pa s posebnim zadoščenjem konstatuje, da nijeden poslanec iz Istre in Dalmacije ni oddal svojega glasu za vlado.

Težko je pač soditi o tem, so li postopali zares previdno in razsodno zastopniki češkega naroda, a tega priznava jim pač nihče ne more odrekati, da so postopali dosledno. Oni prišli so v parlament kot odkriti in odločni zastopniki češkega državnega prava, precizovali so tedaj svoj program ter izjavili, da bodo delali neizprosno opozicijo vsaki vladi, katera ne bo slovesno priznala tega državnega prava. Ministerski predsednik pa je še v svoji zadnji izjavi pred glasovanjem ostentativno naglašal, da smatra organizacijo monarhije temeljem dualizma za končano in trajno, in s tem podrl je češkim poslancem znova zaupanje v njega. To pot

tedaj drugače ni bilo mogoče in prav nezaslužena hvala se poje levičarjem, ako se smatra glasovanje o dispozičnem fondu kot njihova zmaga. To glasovanje nikakor ni dokazalo, da grof Taaffe mora reflektovati na levo, temveč pokazalo je le, da ne more ustrajati brez Čehov, seveda, ako ostanéjo Poljaki količkaj zvesti svojemu slovanskemu imenu. Levičarji glasovali so zoper vlado zato, ker jim le-ta neče izročiti brezpogojne nadvlade nad slovanskimi narodi in zlasti nad češkim narodom. Čehi pa so istotako glasovali zato, ker jim vlada neče priznati vseh, po naravnem in historičnem pravu pristojajočih jim pravic. To laviranje imenuje se pri nas „vladanje nad strankami“, in da je takemu političnemu sistemu odklenalo, to in jedino le to je po našem mnenju dokazal izid glasovanja z dne 2. t. m.

Na jedno ali drugo stran se bo morala odločiti prej ali slej vlada, ako bo hotela ostati parlamentarna ter ne bo hotela vladati à la Estrup. Na jedni strani privrženci najstrožjega državnega in narodnega centralizma, na drugi strani pa pristaši historične avtonomije temeljem stroge narodne jednakopravnosti, to je jedina naravna in logična kombinacija, a vse drugo je od danes na jutri. Prav za radi tega pa je to glasovanje jako poučno, zlasti za avstrijske Slovane. V tem boju bo zmagala najbrže tista stranka, katera bo pokazala največ politične treznosti in razsodnosti, katera bo na temelju realne politike sestavila tak program, da ga bo v sedanjih razmerah mogoče vzprejeti in uresničiti. In tu pojavlja se tudi v nas dvom, je li razsoden in previden neizprosni radikalizem zastopnikov češkega naroda in je li za nas Slovence koristno neizprosno vstrajanje čeških zastopnikov na zahtevi takojšnje izvršitve narodnega prava češkega. Do dandanes pri nas še ni mogoča vlada, ki bi hotela uresničiti tako težnjo. O tem pač tudi mladočeški politiki ne dvomijo, a oni pričakujejo uspeha od svoje vstrajnosti. Oni se ne strašé mogoče začasne reakcije, oni se ne bojé za obstanek svojega mogočnega naroda, katerega pač tako hitro ne more več podjarmiti tudi najskrajnejši nemški terorizem. Oni lahko čakajo, zlasti ker si je narod priboril razua v Šleziji že malone vse, za kulturno napredovanje potrebne pogoje.

Pri nas pa je drugače, mi se moramo boriti še za najprimitivnejše narodne pravice, pri nas še skozi duri in okna silita zmaja germanizacije in italijanizacije, mi se še borimo za ljudsko šolo in skoro nedosežen ideal vidijo se nam še slovenske srednje in visoke šole, mi moramo braniti še vsako ped svoje zemlje zoper dva mogočna in agresivna soseda — in zategadelj svojega naroda ne smemo in ne moremo izpostaviti brez skrajne potrebe nevarnosti še hujše in dolgotrajne reakcije. To je poglaviti vzrok, da naši boljši slovenski poslanci še niso v taboru mladočeškem, da skušajo, dokler je v to še količkaj upanja, z lepa priboriti svojemu narodu vsaj najnujnejših pravic, to je poglaviti vzrok, da se strašé negotovih parlamentarnih eksperimentov.

In gledé na vse to želeli bi tudi mi iz srca, da bi sedanjí zastopniki češkega naroda, s katerimi v principu pač simpatizujemo, odjenjali nekoliko od takojšnje izvršitve nekaterih svojih opravičenih, a strogih zahtev in da bi s tem omogočili ustanovitev zveze vseh, Slovanom prijaznih državnozbornskih elementov, zvezo, na katero bi zamogla in morala reflektovati že sedaj in ne stoprav v nedoločeni bodočnosti vsaka resna parlamentarna vlada.

Državni zbor.

Na Dunaji, 6. decembra.

Predmet današnji debati je bil sicer zanimiv, a poslancem rojijo sedaj druge reči po glavi in zato se ni nihče menil za monologe govornikov. Levičar Russ je bil s svojim govorom kaj nesrečen, Liberški poslanec Prade zavijal je vso stvar, a je vender ni mogel zaviti, le jedini dr. Zucker napravil je s svojim govorom večji utis. Konstatovati pa je, da so to pot Nemci premagali svojo narav in niso psovali Slovanov.

Začetkom seje interpelirali so posl. baron Sommaruga in tovariši radi nekega slučaja hujskanja zoper žide, potem pa je zbornica prestopila na dnevni red ter začela debato o ministrovem odgovoru na interpelacijo gledé razpusta občinskega sveta Liberškega.

Posl. dr. Russ pravi, da je ta stvar važna za levo zato, ker gre za nemški značaj mesta in

LISTEK.

Kristus v gostih pri kmetu.

(Povest N. S. Leskova; poslovenil T.)

(Dalje.)

„Ne srdi se,“ mu odgovorim, „— res sem preiščal nekaj o tebi. Sveto pismo znaš, a srce tvoje je gnevno in se ne pokori Bogu. Ali te Sveto pismo v tem opravičuje?“

Timotej se ni razsrdil, le tužno se mu je omračilo lice in odvrne:

„Ti ne znaš razjašnjavati Svetega pisma.“

„To je res, ne znam.“

„Tudi tega ne veš, kake krivice se gode po svetu.“

I v tem sem pritrtil njegovemu znanju, a on je začel govoriti, da so žalitve take, katerih potrpeti ni mogoče, — in povedal mi je, da se ne srdi na svojega strijca le radi denarjev, a radi drugih rečij, — česar pozabiti ni mogoče.

„Vekomaj bi hotel o tem molčati, no sedaj pa odkrijem tebi, kakor prijatelju.“

„Ako bi ti to koristilo,“ rečem mu, „povej mi.“

In on mi je odkril, da je strijc smrtno užalil njegovega očeta, spravil v prezgodnji grob nesrečno mater njegovo, oklevetal njega samega in v svojih starih letih prevaril in s pretnjami posilil neke ljudi dati njemu, starcu, mlado deklico, katero je ljubil Timoša izza otročjih let in se vedno pripravljaj, vzeti si jo za ženo.

„Ali je mogoče,“ nadaljuje, „odpustiti vse to? Jaz tega ne odpustim vse svoje žive dni ne.“

„No res,“ odgovorim, „krivica tvoja je velika, — to je resnica, a da tebi Sveto pismo ne koristi, i to ni laž.“

Tu me zopet opomni, da jaz nisem poučen v Svetem pismu, kakor on, in prične mi navajati, kako v starem zavétu niso prizanašali sveti možje krivičnikom, da so jih pobijali celo s svojimi rokami. Siromak je hotel s tem opravičiti pred menoj svojo vest.

A v svoji prostoti odgovoril sem mu prosto:

„Timoša, ti si umen in načitan in znaš vse; odgovarjati ti ne morem po Svetem pismu. Kar sem čital, povem, a vsega ne umem, ker sem grešen in maj umen človek. Vender pa ti rečem: v starem zavétu je vse staro in deluje v umu nekako na dve strani, a v novem — stoji jasneje. Tu blesti nad

vsem: „ljubi in odpuščaj!“ in to je dragoceneje od vsega, to je zlat ključ, kateri odpre vsako ključavnico. In kaj treba odpuščati, morda le kak mal pregrešek, ne pa i največjo pregreho?“

On molči.

Tu si mislim v svoji duši:

Gospod, ni li Tvoja volja govoriti po meni besedo duši mojega brata? In jaz pripovedujem, kako so Krista bili, zaničevali, zapljuvali, ter ga zdelali tako, da ga ni imel zdravega mesta na Sebi, On pa je odpustil vsem.

„Posnemaj,“ rečem mu, raje tega, ne pa maščevalnih običajev.“

On pa mi jame mnogo naštevati, kako je kdo pisal, da kdor odpušča, ravna tako, kakor bi zlo množil.

Tega mu sicer nisem mogel opovreči, no rekel sem mu le:

„Bojim se, da te delajo mnoge knjige brezumnega. Ti se oborožuješ z njimi. Ali dokler ti zlo pomniš, — je zlo živo, ako pa umrje, potem začne mirno živeti duša tvoja.“

Timotej me je poslušal in mi stisnil roko močno, no obširno ni jel govoriti, rekel je le kratko: „Ne morem, pušti me, — meni je težko.“

za občinsko avtonomijo. Ministrov odgovor ni dovolj pojasnil naredb, ker je malo fakt navel in še ta niso zadostna za tak ukrep. Kar govore posamniki, za to ne more biti odgovorna cela korporacija. Nekatere navedenih dogodeb primerile so se, še predno je cesar obiskal Lberce. Naša stranka ne odobrava vseh naredb bivšega obč. sveta, ali razpust se nam vidi nevaren za avtonomijo občin sploh, zlasti ker ima država celo vrsto drugih sredstev, da varuje svoj ugled in vzdržuje javni red. Vlada se je spodtikala ob naredb Liberškega magistrata, storjene v izročnem ne v samostalnem področji, zadela pa je z razpustom organ, kateri posluje samo v samostalnem področji. Zato mislimo, da je namestnik s svojo naredbo hotel kaznovati ne samo upravo, ampak tudi upor mestnega načelstva zoper narodne pretenzije Čehov, govori se celo, da so uplivala tudi osebnosti. Po pravilniku ni dopuščeno storiti koncem te debate kakov sklep, zato pa bomo predlagali posebno resolucijo, s katero bomo precizirali svoje stališče.

Posl. dr. Zucker omeni, da je pred nekaterimi dnovi izrečeni apel na Nemce naredil naj mogočen utis, vzlic temu pa vlada neka napetost. Razpust Liberškega obč. sveta je važen, zategadelj treba, da se uvažujejo uzroki razpustne naredb. Ministerskega predsednika odgovor na interpelacijo je bil takšen, kakeršne so sploh vladne izjave. Koncem te izjave naredil je ministerski predsednik levičarjem poklon s tem, da je govoril o varovanju nemškega karakterja Liberec, v drugem govoru pa je spletal ljubeznivosti, s katerimi misli nase prikleniti desničarje. To nagibanje zdaj na desno, zdaj na levo, ni imelo doslej pričakovanega uspeha. Liberški slučaj, je tipičen. Pred kratkim vršile sta se sodni obravnavi v Olomucu zoper češke, v Brnu zoper nemške napadovalce. To je nevarno znamenje, zato treba, da se preiščejo uzroki teh razmer. Čehi so bili v Liberec vedno v nevarnosti. Ako so na ulici češki govorili, insultirali so jih Nemci in nauje pljuvali, je pehali, suvali in topli. Nemci gledé takih izgrediv ne izražajo nikdar svojega obžalovanja. Nemškim uradnikom se v čeških krajih ni in ne bo nikdar tako godilo, kakor češkim v Liberec. Poslanec Engel šel je letos v Karlove vari kot zdravnik in nemški listi so zahtevali, naj se iztira od tam, čeprav je v Karlovih varih 70 zdravnikov razne narodnosti. Napis v kopališči v Liberec je dokaz silne animoznosti zoper Čeh. Uzrok mu je narodna samozavest Nemcev, ki so napredovali na troške nenemških narodov in vzbujajoča se samozavest Čehov. Vsak skuša dobiti veljavo svoji narodnosti, a Nemci niso vajeni tega, da bi tudi Slovan imel tiste pravice kakor Neme. Strah pred slovansko-francosko vzajemnostjo obudil je sovraštvo zoper Slovane. Nemci sicer trde, da se boje samo Boga, drugega nikogar, a Slovanov se venderle boje. Dogodbe v zadnjih letih so pokazale, da sicer brez Nemcev ni moči vladati, a brez Čehov tudi ne. Državnopravno vprašanje še ne spada v parlament, ker še ni zrelo. Prišel pa bo čas, ko bodo Nemci v varstvo nemške narodnosti iskali češko drž. pravo a zaman. Nekdo, ki je levici zelo nevaren in ji utegne postati še bolj nevaren, poslanec Pattai, rekel je na nekem volilskem shodu, da bi se Nemci lahko sprijaznili s češkim državnim pravom, če bi

Pustil sem ga, ker sem znal, da trpi, in molčal sem.

Leta so tekla naprej in preminilo je šest let, in ves čas sem ga opazoval ter videl, da še vedno trpi, in ako dobi svobodo ter naleti kje na svojega strijca, — pozabil bo Sveto pismo ter služil satanu maščevalcu. No, v srci svojem bil sem pokojen, ker sem videl v tem prst Božji, kateri se je jel že kazati po malem, no gotovo ugledamo i celo roko. Bog bo rešil mojega prijatelja greha. To pa se je zgodilo povsem čudovito.

* * *

Sedaj je bil Timotej pri nas v prognanstvu šestnajst let, a prošlo je že petnajst let, kar je oženjen. Bilo mu je kakih sedem ali osem in trideset let, imel je troje otrok in živel prekrasno. Ljubil je posebno vrtnice, imel jih je mnogo na oknih in v vrtci. Ves prostor pred domom je bil pokrit z vrtnicami, a z njihovo vonjavo bil je napolnjen ves dom.

Imel pa je Timotej navado, da, ko se je bližalo solnce zatonu, zahajal je redno v svoj vrtec, uravual sam svoje vrtnice in čital knjigo na klopici. Tu je Źudi često molil.

(Dalje prih.)

se manjšinam zajamčila eksistenca zadostno. Govornik konstatira z zadoščenjem, da se danes ni govorilo o inferiornosti plemenov, morda zato ne, ker se je grof Taaffe izrekel določno zoper češko drž. pravo. Ta ministrova izjava je dokaz, kako premišljeno so ravnali češki poslanci, ko pri glasovanju o dispozi-cijskem fondu niso hlinili zaupanja miti junaški utekli. Čehom bi bilo ljubo, da morejo s pomočjo Nemcev doseči državno pravo, ljubši, nego da bi je dosegli zoper njih voljo, ali odločivno za Čeh. ni mnenje in vedenje Nemcev in ne bo. Govornik omeni, da je pred kratkim govoril dr. Herold tako zmerno in spravljivo, kakor si sme dovoliti le mož njegove popularnosti. Naj bi tudi na nasprotni strani tako ravnali.

Posl. Prade zavrača razne posamnosti, k-tere so se navedle glede postopanja Liberškega magistrata. O uniformah Liberških redarjev pravi, da so narejene po ruskem kroju, župan Liberški pa redú zato ni nosil na rojstni dan cesarjev, ker je nastopil kot načelnik meščanstva in ne kot politični uradnik. Konfiskacije niso nikakršen dokaz, ker more gladek državni pravdnik konfiscirati vse, kar boče, celo „Oče naš“. Govornik kritikuje potem poslovanje vladnega komisarja in konča, rekši, naj se nad vrati ministerskega sveta z velikimi črkami zapiše: Nemci, opustite upanje na pravičnost.

Posl. Trojan pravi, da mu je jako težko govoriti v tej debati, ker se trudi že petinštirideset let, da bi pripomogel spraviti v prijateljsko razmerje oba, na Češkem bivajoča naroda. Žal, da je bil ves trud zaman. Dandanes ni več na spravo misliti, vsaj veliko težje bi jo bilo doseči, nego kdaj poprej. Nemci so nestrpni in ne pripoznajo nika-kega prava, zlasti zoper Čeh. jih navdaja mržnja. Govornik navaja dolgo vrsto slučajev, ki svedočijo, kako strastno preganjajo Nemci Čeh.

Razprava se na to zaustavi. Prihodnja seja jutri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. decembra.

Parlamentarna situacija.

Grof Kuenburg še vedno ni odstopil in levičarski listi o tem tudi več ne govore, torej je prišlo že tako dalječ, kakor smo iz vsega začetka sodili; levičarji krenili so že na pot pogajanj z vlado in ne bo dolgo, pa bo spet vse pri starem. Značilno je že to, da se tiati levičarski poslanci, ki so poročevalci o posamnih delih proračuna, niso odpovedali poročevalstvu, kakor bi bilo primerno, če misli le-vice res na opozicijo. Levičarski listi opravičujejo to, trdeč, da je v interesu stranke, če ohrani vse pozicije, katere ima. Nekajkoristi za levičarske protivnike ima zadnja kriza venderle. Poljaki so spoznali, da z levico je vsaka ožja zveza prenevarna in to spoznanje je vez, ki jih veže znova s Hohenwartovci. Konečno bodi še konstatiran majhen a pikanten razpor mej levico in Kuenburgom. Ta je vprašal stranko, ali naj urgira svoje demisije rešitev, češ, da more to le storiti z dovoljenjem stranke, levičarji pa so rekli da jim to nič mari, da naj minister po svoji previdnosti ravna.

Poljski listi

pisali so zadnji čas jako optimistično o parlamentar-nem položaju in izrekli svoje prepričanje, da bo nemška levica pri prvi priliki zopet zlezla vladi pod peroti. Sedaj pišejo ti listi kar hipoma prav resno in sicer tisti listi, katerih zveze s političnimi krogi so znane. Vsi soglašajo v tem, da vladi ne kaže drugo nič, kakor razpustiti državni zbor. Vlada ne misli odstopiti in tudi ne more, ker je ni stranke, da bi mogla iz lastne moči sestaviti večino. Zate-gadelj se bo v predstojeh parlamentarnih počit-nicah grof Taaffe resno bavil z vprašanjem o raz-pustu državnega zbora. Blizu jednake so informac-ije „Czasa“, oficijelnega glasila poljskega kluba, kateri upa, da se bodo pri debati o Liberškega občinskega sveta razpusta sprli Mladočehi in le-vičarji.

Energičen odpor.

Občinski svet Praškega predkraja Vršovice naznačil je pristojnemu oblastvu, da začenši s 1. januvarijem bodočega leta ne bo več pobiral državnih davkov, ker se češki občinski svetniki ne čutijo po-klicane pobirati davke za vlado, neprijazno narodu češkemu.

Nemška šola v Plznu.

Nemška sekcija deželnega šolskega sveta če-škega ukrenila je ustanoviti v izključno češkem Plznu, kjer so le nekateri posamni Nemci, novo meščansko šolo z nemškim učnim jezikom. Zgodilo se je to na podlagi zakona o takozvanih minori-tetnih šolah. To je vedno in povsod tako: v slo-vanskih mestih se Nemci vzgajajo umetno s po-močjo nemških šol, v nemških mestih pa se morajo slovanski manjšine germanizirati.

Občinski svet Dunajski.

Razpor mej večino v obč. svetu Dunajskem in štrajkujočimi protisemitskimi obč. svetniki se še vedno ni polegel. Nastal je radi tega, ker je župan Prix izključil za več sej dra. Luegerja. Protisemitski obč. svetniki se zategadelj ne marajo več udeleževati sej ter zahtevajo, naj se razpusti obč. svet. Vlada se doslej za to zahtevo ni dosti menila, a sedaj, odkar je nastal parlamentarni konflikt, čuje se vse bolj pogostoma, da je vlada obljubila proti-semitom razpustiti obč. svet in ta govornica se vzdr-žuje navzlic vsemu oporekanju. Za liberalno stranko bil bi razpust grozen udarec, ker je zelo dvomljivo, da bi zopet dobila večino v obč. svetu.

Vnanje države.

Papež in jezuiti.

Mnogi resni listi pišejo, da je mej papežem in voditelji jezuitskega reda zavladata neka nepri-jazna napetost in sicer zato, ker papež nikakor neče dovoliti, da bi se sedež jezuitskega generala iz Fiesole prenese v Rim. Vsi poskusi, pregovoriti papeža v tej reči, so bili doslej brezuspešni, govori se celo, da je papež rekel nekemu prelatu, posre-dujočemu v tem oziru, kratko a pomembno: Timeo Danaos et dona ferentes. — Tudi bivši italijanski naučni minister in sloveči zgodovinar Bonghi oglašil se je te dni zoper jezuvite, in sicer v odprtem listu do papeža, v katerem konstatira propadanje ita-lijanske duhovščine in dolži jezuvite, da so krivi vseh nevarnostij, v katerih se nahaja katoliška cerkev in pravi, da bo nastala v Italiji velika ne-varnost za katolicizem, če papež ne bo reformiral duhovščine. Vatikan pa se zloga z jezuviti gledé posvetne vlade papežev in zunanji škofi so že do-bili nalog preskrbeti izjave za to za dan 19. febru-varijskega p. l.

Francoska kriza

je srečno končan., za koliko časa, tega ne vé nihče povedati. Novo ministerstvo ni prav za prav dru-gega nič, kakor obnovljena izdaja stare vlade, važno je le, da je ostal na krmilu tudi finančni minister Rouvier, o katerem se je splošno mislilo, da se bo moral umakniti, zlasti ker so ga zadnji čas napadali tisti listi, ki so prouzročili panamsko aféro. — „Lanterne“ misli, da je Carnot sestavil to minister-stvo tako, kakor ugaja njemu, ne zmeneč se za željo prebivalstva in za voljo zbornice. To ne bo preiskovala vlada, bati se je celo, da bo skušala zadušiti preiskavo parlamentarne komisije, voljene, da preišče panamsko aféro. — „Gaulois“ pravi, da je ta rešitev krize že več nego smešna, češ, prav tisto ministerstvo, ki danes teden ni zmoglo krize, se je zopet oživilo. — Sodeč po teh in enakih glasih bi skoro verjeli, da novo ministerstvo ne bo dolgo živelo.

Zanimiva volitev.

Berolinski rektor Ahlwardt je sedaj vodja nem-ških protisemitov. Zaslul je po nekaterih brezob-zirnih napadih na razne židovske velikaše ter bil radi tega obsojen v večmesečni zapor. Sedaj, baš ko trpi svojo kazen, zapleten je v drugo pravdo. Dolžil je židovsko firmo Löwy, da je dajala slabe puške za nemško vojno. Koliko ugleda si je mož s temi napadi na žide pridobil svedoči to, da je bil predčerašnjim pri ožji volitvi voljen državnim po-slancem in to z velikansko večino. Torej navaden kaznenec, ki stoji pred sodiščem že drugič radi obrekovanja, zastopal bo v drž. zboru velik okraj. To je vsekako karakteristično in vzbuja razne misli. Somišljeniki Ahlwardovi predlagali bodo, naj se novi poslanec z ozirom na pristojno mu imuniteto iz-pusti začasno iz zapora, a kakor se čuje, odklonile bodo vse stranke ta nasvet.

Domače stvari.

— (Poljanski popravek) je za državno-pravnega funkcionarja pri našem delegovanem okrajnem sodišču prej kot ne najvažnejša zadeva njegovega sedanjega področja. Danes smo imeli že zopet kazensko razpravo v tej zadevi. Toženi smo bili, da smo pri prvem objavljenji, kojega državno pravdnništvo samo ni štelo za veljavnega, ponatisnili mej domačimi novicami poročilo o obsodbi in o korakih, koje smo name-ravali storiti proti ti obsodbi. Vsled konfiskacije, sklenjene po c. kr. delegovanem sodišči v Ljubljani, prisiljeni smo bili, popravek še jedenkrat ponatisniti, ali vzlic temu smo bili toženi radi dostavka k ne-veljavnemu prvemu objavljenju. Dasi je obravnava ustna, vpeljal je državnega pravdnništva zastopnik čudno navado, da prinaša svoje obtožne govore spisane k razpravi. Tudi danes je dolgi svoj govor kakor kak minister z belih listov od konca do kraja prečital, kar je pri ustni razpravi napravljalo vse-kako prav čuden utis. Bili smo oproščeni, ali vzlic temu smo radovedni, koliko razprav bomo imeli še radi slavnega Poljanskega popravka. Da bi se smeli zauesti, da bode potem jedenkrat mir, po-natisnemo omenjeni popravek radi še desetkrat,

Dalje v prilogi.

samo da bo stvar pri kraju potem! Celi slučaj je pač tak, da ga naj naši državni poslanci ne pusté z obij, sedaj, ko se prestraja tiskovni zakon.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo še jedenkrat na današnje slovensko gledališko predstavo. Nadejamo se, da bodeta nova veseliga igra in Zajčeva vedno prijetna opereta privabila mnogo občinstva v gledališče.

— (Slovenska opera.) V soboto, dne 10. t. m., bode se predstavljala dr. Benjamina Ipačeva lirčna opera „Teharski plemiči“, kateri je spisal libreto naš pesnik g. Ant. Funtek. Nove dekoracije za to opero napravila je sloveča tverdka Kautský & Rottonara, c. kr. dvorna gledališka slikarja na Dunaju; novi kostumi pa so se izdelali v Ljubljani. Opera je bila že zdavnaj naučena in se je predstava zavlekla le radi zakasnelih dekoracij. Ker bomo o operi sami še poročali obiskneje, prinašamo to vest, dobro vedoč, da s tem razveselimo vse prijatelje slovenske glasbe.

— („Teharski plemiči“) lirčna opera v treh dejanjih, uglasbil dr. Benjamin Ipačec, libreto spisal Anton Funtek, dobiva se na prodaj izvod po 20 krajcarjev v čitalnični trafiki in pri knjigotržcu g. Antonu Zagorjanu na Kongresnem trgu.

— (Pevski zbor „Glasbene Matice“) ima prihodnje skupno vajo v petek ob osmih v društvenih prostorih in ne v telovadnici druge mestne ljudske šole.

— (Vreme.) Po nedeljskem toplem in deževnem vremenu nastopili so zopet prav mrzli dnevi in sedaj zmrzuje pošteno. Snega po glavnih mestnih ulicah ni več mnogo videti, ker so ga že odvozili.

— (Darilo.) Deželna vlada kranjska priznala je darilo 20 gld. Jožefu Kernu iz Olševka za njegovo pogumnost, ki jo je pokazal, hoteč rešiti iz vodnjaka Janeza Podjeda v Olševku dva delavca, ki sta se zadušila.

— (Iz narodnih društev.) Viško-Glinške čitalnice občni zbor se vrši v nedeljo dne 11. decembra 1892. ob 4. uri popoldne na Viču v društvenih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo odborov; 2. Volitev novega odbora; 3. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi častite društvenike odbor. — Narodna čitalnica v Novem mestu ima svoj občni zbor v soboto dne 10. decembra ob 8. uri zvečer. — Dolenjsko pevsko društvo ima svoj redni občni zbor tudi v soboto dne 10. t. m. ob 8. uri v „Nar. domu“.

— (Najden mrtvec.) Posestnik in župan Fran Košir iz Bresja našel je minulo soboto v svojem hlevu 68letnega berača Subadolnika mrtvega. Suhadolnik prenočil je po dovoljenji županovem v njegovem hlevu.

— (Požar v Hasbergu.) Predvčerajšnjim proti večeru nastal je v Hasberški graščini pri Planini požar, kateri je upepelil del strehe. Gasilci z Rakeka in iz Planine bili so kmalu na lici mesta ter udušili ogenj, še predno so prišli po posebnem jezdecu kneza Windischgraetza obveščeni Postojnski gasilci pod vodstvom g. Petriča na lice mesta. Da niso domači gasilci prihiteli pravočasno na pomoč, pogorel bi bil ves grad.

— (Stekel pes.) V Krškem pokazal se je te dni stekel pes, ki je napadel tudi pekovskega učenca. V Cvilah pri Žužemberku pa je popadel stekel pes triletno dete, katero je nosila deklica v naročju tako, da se pozna sedem ran. V obeh slučajih je raztelesenje potrdilo, da sta psa bila stekla.

— (Svarilo za izseljence.) Vsem onim, ki se hoté izseljevati v Ameriko, naj bode povedano, da prevoznje družbe v Bremenu ne vzprejemajo več potnikov za tretji razred, ker morajo taki potniki v Ameriki prebiti dvajsetdnevno karanteno. Dalje mora vsak izseljenec, ko stopi na kopno v Ameriki, vsaj 10 dolarjev denarja, to je nad 20 gld. našega denarja imeti, drugače ga ne pusté na suho. Sploh ne kaže z malo denarja se podajati v novi svet.

— (Nov poštni urad.) V Rečah pri Konjicah na spodnjem Štajerskem ustanovil se bode nov poštni urad in je razpisano mesto poštnega upravitelja do 16. t. m.

— (Detomor.) Minuli teden vrgla je neka dekla v spodnjem Dravobregu na Koroškem svoje novorojeno dete v zaboj pod streho svojega gospodarja. Malo ur pozneje povila je še jedno dete in se je pogrešalo prvo. Ko so našli prvorojeno dete v zaboji, bilo je mrtvo, zmrznilo je v hudem mrazu.

— (Irredenta Tržaška.) Kakor poroča Milanški „Corriera della Sera“ se je pritožil avstrijski veleposlanik v Rimu zaradi venca, ki se je

položil na mrtvaški voz pri pogrebu italijanskega ministra Saint Bona. Venec imel je trak z napisom „Trst svojemu (!) admiralu“. Minister Brin je odgovoril, da je bil venec prinešen še le v zadnjem trenutku z zagrnjenimi trakovi. Napis videl se je še le, ko so razgrnili venec, na kar so se vsi trakovi odvzeli od vencev, da se izročé rodbini pokojnega.

— (Osobne vesti.) Namestniški tajnik pl. Rossetti-Scander imenovan je okrajnim glavarjem in okrajni komisar Lasciac namestniškim tajnikom za Primorje.

— (Dvoboj Barčič-Schaedle pred sodiščem.) V Reki bila je v ponedeljek sodna obravnava proti načelniku Reških veterancev Edvardu Schaedle-tu, ki je, kakor znano, ustrelil dne 5. marca v dvoboju dr. Erazma Barčiča ml. Sodišče obsodilo je Schaedle-ta na dva meseca zapora in v povrnitev stroškov.

— (Profesor Josip Pasarić odpuščen iz službe.) Naznanili smo o svojem času, da se je hrvaški pisatelj g. prof. J. Pasarić odpovedal službi, ker je bil brez pravega povoda premeščen iz Zagreba. Deželna vlada hrvaška je vzprejela odpoved in rešila prof. Pasarića daljnjega službovanja.

— (Nerazumljivo postopanje.) V soboto večer sedel je v „Dalmatinski kleti“ v Zagrebu v malem društvu mladi Dr. Ante Tresić-Pavičić. Razgovarjal se je s svojimi drugovi o pokojnem Cuculiću ter izrazil svoje mnenje o njem. Na to se oglasi pri drugi mizi mladi sodni prislušnik Desanti. Po kratkem prepiru odide Desanti ter dovede redarja in da „na svojo odgovornost“ zapreti Tresića. Redar je odgovoril branečemu se Tresiću, da ima tajno nalogo, da mora poslušati mladega sodnega uradnika. Tresića odvedli so res v zapor, kjer je prebil noč mej razno druhaljo. Šele drugo jutro, ko so ga zaslislali, izpustili so ga iz zapora.

— (Razpisane službe.) Izpraznjeno je mesto davkarja v IX. čin. razredu, eventualno davčnega kontrolorja v X. in davčnega pristava v XI. činovnem razredu pri c. kr. davčnih uradih na Kranjskem. Zahteva se znanje obeh deželnih jezikov. Prošnje do 28. t. m. pri predsedstvu fin. vodstva v Ljubljani. — Na trorzredni ljudski šoli v Višnji Gori izpraznjeno je drugo učiteljsko mesto z letno plačo 500 gld. Prošnje do 25. t. m. pri okrajnem šolskem svetu v Višnji Gori. — Na dvorzredni ljudski šoli v Litiji je izpraznjeno mesto nadučitelja z letno plačo 500 gld., funkcijsko priklado in prostim stanovanjem. Prošnje do konca decembra pri okrajnem šolskem svetu v Litiji.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Češka organizacija.) Te dni sešlo se je mnogo odličnih čeških trgovcev in obrtnikov, kateri so se posvetovali, kako bi kazalo organizovati češke producente in skrbeti, da bi Čehi kupovali samo češke izdelke in le pri čeških trgovcih ter obrtnikih. To je jako dobra ideja in želeti bi le bilo, da bi se tudi v nas kdo lotil tega vprašanja.

* (Židje v Avstriji.) Samo na Dunaji živi 120.000 židov. Na vseučiliščih je dve petini dijakov židov, istotako v gimnazijah. V Galiciji imajo vso trgovino v rokah židje, isto tako je že $\frac{3}{4}$ zemlje skoro v njihovih oderuških rokah. Na Češkem je kupil Rotšild 60 posestev od čeških rodbin. Tudi na Ogerskem imajo židovi ogromna posestva. Da so časopisi skoro večinoma v židovskih rokah, je znana žalostna istina. Dve tretjini avstro-ogerskih časopisov izdajajo židje.

* (Nemška oboroževanja.) Trdnjava v Mogunciji se bode preustrojila v utrjen tabor prvega reda. Pet novih fortov bodo zgradili tri do šest kilometrov daleč od ograjnega zidu in sicer tri na levem, dva pa na desnem renskem bregu. Delo se bode skoro pričelo.

* (Nova postava proti oderuštvi) izdala se je na Ruskem, ki ima jako stroge določbe. Seveda se s tem zlo ne bode izkoreninilo, kakor se tudi drugod ni, ker so postave tudi jednako stroge. Zviti oderuhi vedó si pomagati.

* (Zopet mlad samomorilec.) Današnja mladina je videti res grozno blazirana. V Pragi ustrelil se je sin nekega štabnega zdravnika, ker so ga roditelji posvarili zaradi slabega napredovanja v grščini. Mlad samomorilec bil je vpetem gimnazijalnem razredu! Pač res žalostno znamenje časa!

* (Kapucin — morilec.) Dne 3. t. m. sodilo je porotno sodišče v Modeni v Italiji bivšega kapucina, 50letnega Janeza Grbca iz Tomaja pri Sežani. Mož je bil nekdanj uradnik neke Tržaške

banke, ko pa so mu otroci kar na nagloma in zapored pomrli, ukrenila sta on in žena njegova da gresta v samostan. Grbčeva žena stopila je v red usmiljenih sester in je sedaj v nekem samostanu blizu avstrijske meje, Grbec pa je ustopil v red kapucinov v Trstu. Ker je bil silno prepirljiv in delal dražbo, premeščali so ga neprestano iz samostana v samostan in tako je prišel tudi v konvent San Severino na Italijanskem. Ker je tam druge kapucine celo sumničil pri civilnih oblastvih raznih hudodelstev, hotel ga je pater gvardijan z lepa pregovoriti, naj sam izstopi iz reda, da ga ne bo treba izobčiti. Grbec odgovoril je na to — z nožem in umoril starega gvardijana o. Mezzalano. Postavljen pred sodišče v Aquili, védel se je Grbec kot navdušen Italijan, kateri je bil radi narodnega prepričanja preganjan in to mu je toliko pomagalo, da je morala italijanska vlada radi varnosti delegovati sodišče v Modeni, da je sodilo Grbca. Zagovornik obtoženčev je bil znani iredentovec Barzilaj. Sodišče je Grbca obsodilo na dve leti v zapor.

* (Najbogatejši mož sveta.) V Novem Jorku umrl je minuli petek najbogatejši mož v Ameriki in sploh v vsem svetu Jay Gould. V vrsti ameriških milijonarjev je bil Jay Gould prvi. Njegovo premoženje se ceni na jedno milijardo in 375 milijonov frankov. Letni njegovi dohodki iz tega ogromnega premoženja znašali so 70 milijonov frankov, tako je preračunil nek francoski pisatelj v svoji statistiki bogatincev. Popel se je z drznimi spekulacijami do tacega bogastva, kajti rodil se je kot sin revnega posestnika v Roksburgu. V vseh svojih podjetjih imel je izredno srečo. Poleg vsega tega bogastva pa ni bil posebno čisljan pri svojih sodržavljanih, ki so ga deloma črtili.

* (Misterijozen umor.) V Ferrari na Italijanskem našli so te dni sedemdesetletno grafico Meroni in nje hišino v spalni sobi grofičini s prezanima vratoma. Grafica je bila že mrtva, hišina pa vsaj toliko živa in pri zavesti, da je mogla imenovati morileca, nekega Nemca Schumanna. V sedni sobi našla je policija morileca že mrtvega. Prerezal si je vrat. Ves napor policije, pojasniti ta misterijozni umor, je bil doslej zaman.

Književnost.

— Slovenski koledarji. Te dni izšel je v zalogi „Narodne Tiskarne“ tudi skladni koledar, čigar prvi, lani izdani letnik se je občinstvu tako prikupil, da ga mnogi niti dobiti niso mogli, tako hitro je pošel. Letošnji skladni koledar je jako eleganten in v vsakem oziru ukusno in srečno sestavljen, tako da ga je priporočati najtopleje. Cena 60 kr., po pošti 65 kr. Takisto priporočamo še „Stenski koledar“, katerega smo že naznanili, in pa „Dijaški koledar“, ki je posebno prikladen za Božična darila, ker je po vnanjosti eleganten, sicer pa jako poučen za vsakega dijaka.

— „Ljubljanskega Zvona“ vabilo na naročbo. — Ob konci svojega XI. tečaja se obrača „Ljubljanski Zvon“ do svojih gg. sotrudnikov in prijateljev s prijazno prošnjo, da bi mu ostali zvesti tudi v novem trinajstem letu njegovega izhajanja. — „Ljubljanski Zvon“ bode tudi v svojem bodočem letu vse svoje moči porabljal v prosepah leposlovne in znanstvene književnosti slovenske. Mnogo spisov so nam obetali priznani pisatelji slovenski že za to leto; dôkaj smo jih že objavili, kolikor pa jih letos ni utegnili priti na vrsto, priobčimo jih, čim prej bode mogoče. Takó izidejo zlasti v prvi polovici prihodnjega leta nastopni spisi: „Kakó se branijo rastline nepoklicanih gostov“, spisal gosp. prof. M. Cilenšek; — „Na razvalinah solinskih“, spisal gosp. prof. S. Rutar; — „Khevenhüllerjeva vojska na Turke leta 1575“, spisal gosp. prof. Ivan Steklasa, in „O pomenu naših krajevnih imen“, spisal gosp. E. Lah. — Izmej novih spisov navajamo najprej prelepo „bajko za starce“, katero nam je pod naslovom „Abadon“ spisal g. Nejaz Nemcigren. Izhajala bode kot uvodna povest bržkone vse leto. — Takisto začnemo že v prihodnji številki priobčevati daljšo povest „Jara gospôda“, iz peresa gosp. Janka Kersnika in mimo tega imamo pripravljenih več krajših povestij, izmej katerih imenujemo sósebnó povest „Zimska roža“, iz peresa gosp. Fr. Gestrina. Sploh hočemo v bodočem letniku pripovednim spisom odločevati več prostora nego v minulem tečaju — Kar se tiče znanstvenih in poučnih spisov, imenujemo razun gôri navedenih zlasti izbornó razpravo iz peresa g. prof. dr. S. Šubica „Pogubni malik svetá“, ki bode izhajala vse leto. Dalje opozarjamo č. gg. naročnike svoje na članke, katere bode kakor nekdanj v Celovškem „Kresu“ priobčeval gosp. prof. dr. Gr. Krek, sloveči naš učenjak; takisto sta nam gg. dr. K. Štrekelj in dr. V. Oblak obetala svojo

pomoč. Prvi bode zlasti nadaljeval že letos započete „Jezikoslovne drobnosti“, drugi pa priobči poleg nekaterih strogo znanstvenih ocen jako važen vir za zgodovino sv. Cirila in Metoda. Prácej v novoletni številki izide temeljita razprava iz peresa gosp. Petra pl. Radicsa pod naslovom „Anton Linhart“ in zanimljivo „Pismo iz Zagreba“, katero nam je poslal čislani naš so-trudnik gosp. prof. Josip Starè. Kot pisatelji znanstvenih in poučnih spisov naj bodo še navedeni gg. prof. V. Bežek, ki bode nadaljeval svojo oceno Levstikovih zbranih spisov, Gregorij Jereb, nadporočnik Fridolin Kavčič, čegar „Slavni vojaki slovenski“ so se jako omilili našim čitateljem, prof. dr. Fr. Kos, dr. M. Murko, prof. Fr. Orožen, prof. dr. J. Pajk, prof. R. Perušek, dr. Jožef Rakež, prof. A. Štritof, ki bode pisal iveri vzgojeslovne vsebine, prof. M. Valjavec i. dr. — Gospod Jan Lego bode nadaljeval svoja zanimljiva poročila o češki književnosti, gosp. prof. Josip Starè pa skrbel za točen pregled književnosti hrvaške. Ako končno še omenjamo, da bode „Ljubljanski Zvon“ kakor dosihdob posebno skrb posvečeval pesniškemu delu, za katerega so mu vsi dosedanji pesniki (zlasti imenujemo g. A. Aškerc) obetali svojo pomoč, razvidno je, da se bode „Ljubljanski Zvon“ tudi v svojem trinajstem letniku lahko zvesto držal dosedanjšega programa in kár najiskreneje izvrševal prelepo svojo nalogo v razvoj lepe in znanstvene književnosti slovenske!

— Kačičeva pesmarica, „Razgovor ugodni naroda slovinskega“, izšla je v novem izdaji (četrti), katero je priredila Hartmanova knjigarna v Zagrebu. Knjiga je jako ukusno opravljena in ima podobo Kačičevega spomenika, kakor je postavljen v Zagrebu in v Makarski. Slik ima 46, predstavljajočih bitke in pojedine junake, katere je opeval Kačić. Pesmarica ima lep predgovor in pesnikov življenjepis ter tolmač manj znanih besed. Cena zares krasni izdaji, trdo vezani s pisanimi platnicami je 1 goldinar.

— „Jubilejski spis“ hrvatskega pevskega društva „Kolo“ v Zagrebu je jako lepa in za zgodovino umetniškega življenja v Hrvatih, posebno za dobo poslednjih 30 let velezanimiva knjiga. Poslovodja g. Benjamin Zeininger sestavil je z izredno marljivostjo zgodovino društva in statistiko, v katerih podatkih najde čitatelj vse, kar ga utegne zanimati. Knjiga obsega 312 strani velike osmerke in ima dve lepo izvedeni sliki Gjüre pl. Zlatarovića, prvega predsednika „Kola“ iz l. 1862 in Pavle baronice Vraniczany-Dobrinović, prve predsednice gospojinskega zbora „Kola“ iz l. 1891 do 1892. Knjigotržna cena knjigi je 1 gld. Gotovo jo bodo z zanimanjem čitali vsi prijatelji razvoja jugoslovanske pevske umetnosti.

— Zora, I. hrvatsko pjevačko društvo v Karlovcu. Poviatne crtice 1858—1892. Priredio Dušan Lopašć. Založil Drag. Hauptfeld v Karlovcu. Tako se zove slavnostni spis, izdan ob priliki slovesnega otvorenja „Zorinega doma“ v Karlovcu. Knjiga ima več podob in slik osob, ki so si pridobile zasluge za društvo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 7. decembra. Poročila o pogajanjih levičarjev in Mladočehov so neosnovana, kakor izjavlja načelstvo kluba.

Dunaj 7. decembra. Občinski svet je sklenil prositi vlado, naj dovoli premeniti določbo mestnega statuta o kvalificirani večini. To je naperjeno zoper protisemite, ki se še vedno nečejo udeležiti občinskih sej.

Dunaj 7. decembra. Nadvojvoda Franc Ferdinand je že nekaj dni za lahko vratice bolan in leži v postelji.

Budimpešta 7. decembra. Vsled obilega snega, zapalega prošlo noč, moral se sinoči došli rumunski prestolonaslednik tu ustaviti in se odpelje v London, kadar bodo odstranjene ovire.

Berolin 7. decembra. Slavni elektrotehnik Siemens umrl.

Pariz 7. decembra. Državnim podtajnikom za kolonije imenovan J. A. Bogočastni resort, kateri je doslej upravljaval pravosodni minister, združil se je z naučnim ministerstvom, ker je Bourgeois preveč radikalen in bi to utegnilo škoditi ministerstvu.

Madrid 7. decembra. Govorica o ženitvi princa Jaimesa s princezinjo Mercedes je neosnovana. Ministerstvo še ni odstopilo, a listi sodijo, da je kabinet Sagaste neizogiben.

Narodno-gospodarske stvari.

— Razglas. Pri c. in kr. topničarskem orožniškem skladišču v Olomucu bode se dne 20. decembra t. l. prodalo potom ustne dražbe in pisemenih ponudeb več starih predmetov iz jekla in železa, kakor: nožnice za sablje, kolesne šine, osi, verige, cevi od pušk, sablje in dr.; potem predmeti kakor: zavržene usnje, platno, raznovrstne cunje, debeli sklejeni papir i. t. d. Razglas obsežajoč seznam v prodaj postavljenih predmetov in dražbene pogoje, pogleda se lahko tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Vinske cene in italijanska vinska klavzula. V odseki seji Dunajske kmetijske družbe se je razgovarjalo o uplivu vinske klavzule na konsum in na ceno domačih vin. Konstatovano se je, „da so današnje vinske cene na Nižjem Avstrijskem in v vsej avstro-ogerski državi navzlic uvažanji italijanskih vin še vedno višje, nego normalne cene pred dvema letoma, ko še ni bilo govora o vinski klavzuli, da torej vsaj do zdaj še ni naredila toliko škode vinskih producentom.“ — Za naše južne pokrajine pa to vender ne velja popolnoma, ker so baš one kar preplavljene z italijanskimi vini, ki hudo tlačijo cene domačih pridelkov. Tako vsaj se toži posebno v Istri in Dalmaciji in manj ali več tudi v naših krajih.

Poslano.

Pojasnilo gledé na „Poslano“ v št. 265 „Slovenskega Naroda“ z dné 19. novembra 1892.

Uloženi sta bili po meni pri mestnem magistratu Ljubljanskem dve ulogi v korist tukajšnjim kavarnarjem. Poizvedel sem, da je slavni mestni magistrat postopal vsled teh ulog v zmislu obrtnega reda.

Jožef Kramar

namestnik načelnika zadruga gostilničarjev in kavarnarjev Ljubljanskih.

(1892)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

6. decembra.

Pri štali: Vogel, Kumerer, Menkes, dr. Prandis, Geiringer, Heidenberger, Schiffler, Reyman, Berner, Kaisel, Rosalzin z Dunaja. — Malesch iz Trbevelj. — Tschinkel iz Kočevja. — Thalmaner, Lamprecht iz Ljubljane. — Kozak iz Idrije. — Winterberg iz Prage.

Pri stolu: Nagy z Dunaja. — Lorenz iz Kočevja. — Pl. Franken iz Kranja. — Janša, Czansky iz Zagreba. — Bettheim iz Velike Kaniže. — Weigert iz Budimpešte. — Pollak, Strassella iz Tržiča. — Kossler iz Celja.

Pri bavarskem dvoru: Tomšič, Juša iz Ljubljane.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
6. dec.	7. zjutraj	724.6 mm.	- 9.0° C	sl. zah.	d. jas.	
	2. popol.	725.2 mm.	- 3.2° C	sl. zah.	jasno	0.00 mm.
	9. zvečer	726.8 mm.	- 4.0° C	sl. zah.	obl.	
Srednja temperatura - 5.4°, za 5.0° pod no. račun.						

Dunajaska borza

dné 7. decembra t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	97.85	97.90
Srebrna renta	97.65	97.60
Zlata renta	115.90	116.15
5% marcna renta	100.60	100.60
Akcije narodne banke	981.—	979.—
Kreditne akcije	314.30	313.75
London	120.—	120.—
Srebro	—	—
Napol.	956 1/2	957
C. kr. cekini	566	566
Nemške marke	58.97 1/2	58.97 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	141 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	188
Ogerska zlata renta 4%	—	113
Ogerska papirna renta 5%	—	100
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	126
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	118
Kreditne srečke	100 gld.	192
Rudolfove srečke	10	23
Akcije anglo-avstr. banke	180	150
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	241

MAGGIJEVA zabela za juhe

dobiva se v steklenicah iz od 45 kr. naprej pri Jan. E. Wutscher-ja nasledniku: Vikt. Schiffer-ju. (1099)

Spreten dacar

x 200 gld. kaveije (1832—1)

želi službo premeniti. Več poizve se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Emilija Nasko izprašana babica

rojena zdravnikova hči (1265—7)

Gospodske ulice št. 10, II. nstr.

Na najnovejši in najboljši način

umetne (228—74)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel, poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Rudarsk mércin dva plezalca

prvi z akademjsko naobrazbo, slednja z absolvovano rudarsko šolo, (1828—1)

vzprejmejo se takoj za rudokop na ru-javi premog v Siveriću v Dalmaciji.

Ponudbe, kojim je pridejati spričevala ali njih prepise in v kojih se je izkazati o dosedanjem službovanji in povedati zahtev gledé plače, vzprejema do konca decembra t. l. rudarski ravnatelj Jos. Hofmann, v Gradci, Geldorfplatz Nr. 2.

Luskinina voda in Esprit-Bérénice

imata svojstev, ki zabranjujejo, da ne izpadajo lasje, ko bi se po vnanje na to uplivalo. To se doseže s tem, da se lasišče čisti, varuje boleznj, zabranjuje napravo luskin, lasem odpravlja toličo in odpravlja kisline, ki nastajajo s potom.

Vsak večer, predno se gre spat, pomoči se lasišče s to luskinino vodo in zjutraj, ko se je lasišče skrbno izčesalo, udrgne se „Esprit Bérénice“, ki krepča lasne korenine.

Jedenkrat na mesec naj se pa lasje in lasišče z mlačno vodo, v kateri je boraks raztopljen, umijejo in potem večkrat s toplo vodo splaknejo. Raztopi naj se 50 gr. boraksa v litru tople vode.

Steklenica luskinine vode stane 60 kr., steklenica Esprit-Bérénice 40 kr.

Piccoli-jeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59—13)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Trnkóczy-jev

grenki Cognac

ukusno in najboljše sredstvo za želodec stekl. 50 kr., 12 stekl. 5 gld.

dobiva se pri (1158-10)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju lekarnarju v Ljubljani.

Prekupevalcem se daje popust.

Lekarna Trnkóczy v Gradci

Skladni koledar **Dijaški koledar** **Stenski koledar**
 cena 60 kr. cena 60 kr. cena 25 kr.

Dobivajo se

v „Narodni Tiskarni“ in pri knjigotržcih.

Štev. 195.

(13:0-2)

Vinska dražba pri Veliki Nedelji.

V četrtek, dne 15. decembra t. l., se bode pri graščini Velikonedeljski po priliki

400 hektolitrov

graščinskega in cerkvenega vina

v kleti graščine Velikonedeljske brez posode po javni dražbi oddajalo.

Začetek dražbe bode ob 11. uri dopoldne, kadar pride poštni vlak.

Oskrbništvo graščine Velikonedeljske

dne 23. novembra 1892.

Anton Jesih, oskrbnik.

Josipina Šumi

sladničarska obrt

v Ljubljani, na Kongresnem trgu (v Zvezdi) št. 13
 priporoča

za božične praznike

svojo največjo in najcenejšo zalogo

sladničarskih izdelkov

lastnega izdelka, navadne do najfinejše vrste. — Ker je blago izdelano doma, zamore prav uspešno tekmovali z vsakim drugim enakim blagom. — torej je vsaka konkurenca od drugod izključena.

Slavno občinstvo izvoli naj na znanje vzeti, da se dobiva odstej do Božiča vedno sveže (1293-5)

fino pecivo (namizno-posladno pecivo).

Naročila izvršujejo se najtočneje.

Ceniki se pošiljajo na zahtevanje vsakomur.

Važno za službujoče osobje!

Opravljanje hišnih poslov, hitra promemba v temperaturi; toplota, mraz, mokrota, voda, zrak proužročajo prav lahko

da postane polt jako rdeča.

Če se pa vrh tega rabijo za toletto še ostra mila, ki v sebi sodružujejo sodo, potem je neizbežna posledica, da postane polt hrapava in da se poka, zlasti so pri tem prizadeti roki in obraz. Te neugodnosti moči je oslabiti, deloma celo povsem zaprečiti, če se poslužujemo pri toletti voljnega

Doering-ovega mila s sovo.

Jako je čistilno, ne sodružuje kiselini, za kar smo porok, dela polt mehko in voljno, ne peče in ne razteza po umivanju, ter ubrani, česar proužročujejo malovredna mila, namreč da polt pred časom ne zvene in ne omlahne.

Glede cene 30 kr. od komada je Doeringovo milo s sovo še zmiraj ceneje, nego ona mila, ki sicer manj stanejo, katerih se pa še jedenkrat toliko odmiva. (1111)

Ne potrosi se ga niti za jeden krajcar na dan.

Generalno zastopstvo: A. Mutsch & Co., Wien, I., Lugeek Nr. 3.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšega tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapcirani in močnim platnenim cvilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapciran modroc na peresih, je pač nemestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapcirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.
 Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo navadne velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapcirane in s cvilhom preoblečene po 15 gld. (714-43)

Za sezono 1892-1893

ponuja najceneje

v novem blagu in v veliki izbiri došle slavnoznane

nepremične ruske juftovine v celih kožah, kakor tudi v uvaljanih škornjih, čizmah in oglavjih

zaloga usnja JULIJA MOISES-A

v Ljubljani, Prešernov trg.

Vnanja naročila izvršujejo se najtočneje po pošti ali železnici proti povzetju. (1114-10)

božična

Za gospode:

Kožuhovi sacco, menčikovi, zimске suknje, obleke, ponočne suknje, zavratniki itd.

Za dečke in otroke:

Obleke, kostumi, menčikovi.

Za gospé in gospice:

Plišni jaqueti, zgornje suknje, gledališni plašči, mufi, boa, čepice itd.

Za deklice:

Drsalne jopice in plašči.

Vse to (1321-2)

v vsaki velikosti in po najnižjih cenah!

Pri

GRIČARJI & MEJAČI

(preje M. Neumann)

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11.

Kdor izbira, je v zadregi!

Da se ta zadrega prištedi slehernemu, sestavlja

skladišče

„Zum Liebling“

božične kolekcije

ki sodružujejo najlepše igracke za otroke vsake dobe.

Kolekcija za 1-3letne dečke
 stane cela gld. 2.25.

1 pes, ki sam od sebe hodi (pneumatično).
 1 muzikalna žoga.
 1 lokomotiva, ki se sama od sebe premika.
 1 kateidroskopična zvezdna igra.
 1 italijanska rožnica za pripeti.
 1 dunajski generalni omnibus.
 1 kriček „Wurstel“.
 1 mesto ali vas s figurami, ki se postavljajo.
 1 pastirski rog z okovom od medu.
 1 kompanija vojakov.
 Vse vkup v elegantnem omotu samo gld. 2.25.

Kolekcija za 1-3letna dekleta
 stane cela gld. 2.25.

1 barka Nostova z mnogimi ljudmi in živali.
 1 pelencek z cipkami in trakovi.
 1 mačka z naravnim glasom.
 1 jagnje na koleščih z naravno kožo.
 1 service od porcelana.
 1 napoljska glasbena žoga.
 1 skatija s popolnim kuhinjskim posodjem.
 1 poličnel, ki ovili.
 1 nerazrušna punčika od kavčuka.
 1 kompletna gospodarska oprava od naravnega lesa.
 Vse vkup v elegantnem omotu samo gld. 2.25.

Kolekcija za 3-5letne dečke
 stane cela gld. 3.50.

1 originalni premijnajoči se diorama z godbo.
 1 ruska poštna kočarska igra.
 1 izborn telefon z prevodnimi vrvicami za več metrov.
 1 pokalni samokres z godbo.
 1 životno kolo z živimi podobami.
 1 gosli z lokom.
 1 sidro-omarico z kamni, iz katerih se sestavljajo hišice.
 1 zabavna družtvena-ali strpljivostna igra.
 1 „Le balls magique“, jako zabavno.
 1 tamburski boben z betcem.
 Vse vkup v elegantnem omotu le gld. 3.50.

Kolekcija za 3-5letna dekleta
 stane cela gld. 3.50.

1 krasna punčika predstavljajoča prima baletistico.
 1 elegantni pianino z avilnim podšivom.
 1 veliko kuhinjsko ognjišče z posodjem.
 1 knjiga z lepimi podobami in pripovedkami.
 1 Frobelnova igra za strpljivost, ali da se s čim ukvarja.
 1 fin možnar s tolkačem.
 1 igra s kockami.
 1 zdravstveno kuhinjsko posodje od kositra.
 1 mična kočarica z raznim service-om za hišno gospodarstvo.
 1 veliki mlinci za kavo z predalčkom.
 Vse vkup v elegantnem omotu samo gld. 3.50.

Kolekcija za 5-10letne dečke
 stane cela gld. 5.50

1 magična laterna, meglene podobe, v elegantnem kartonu z originalnimi slikami.
 1 zračna pištola z tarčo in gumnatno puščico, ki se vsled zračnega tlaka opne na tarčo.
 1 veliko životno kolo z živimi podobami.
 1 velika metamorforna igra s 6 predlogami.
 1 čarodejna omarica z senzacijnimi umetelnimi čini.
 1 elegantna pisalna garnitura od kosti v etuviju.
 1 velika dirkalna igra z načrtom in jockeyom.
 1 globus za šolsko rabo, zajedno pisalno orodje.
 1 svinčnik z peresnim držalom od aluminija.
 1 knjižnični podstavek s 4 beležnicami.
 Vse v elegantnem omotu le gld. 5.50.

Kolekcija za 5-10letna dekleta
 stane vsa gld. 5.50.

1 elegantni ridicel, torbica za delo, iz pliša s samotežnim zaklepom in avilnim podšivom.
 1 velika kaseta iz fine svile z kosteno opravo.
 1 elegantna punčika „princesinja“ s klobukom.
 1 portmonnaie „Alfenide“ z verižico.
 1 praktična pisalna koščena garnitura.
 1 Frobelnova šola za opravlja.
 1 turški dejuner-service z skodelico.
 1 velika knjiga za poezije in dnevnik.
 1 velika zaplestnica iz aluminija z obeskom v obliki srčka.
 1 poučna knjiga s pravilnicami in podobami.
 Vse vkup v elegantnem omotu samo gld. 5.50.

Na zahtevanje se ti predmeti zamenjujejo tudi z drugimi.

A. Friedmann'ov magacin „zum Liebling“
 na Dunaji II/2, Praterstrasse 26.

Ilustrovani ceniki tudi o vseh drugih lišnih predmetih se pošiljajo brezplačno in frankovano. (1307-8)

